

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Vår dato
24.02.2014

Vår referanse
2013/00359-10

Vår saksbehandler
Jan Birger Jørgensen/93044346

Deres referanse
13/886-

HØRING - INSTRUKS OM ADMINISTRERENDE REDERE - UTTALELSE FRA NORGES FISKARLAG

Arbeidsutvalget i Norges Fiskarlag behandlet ovennevnte sak i møte 20. februar d.å. og fattet slikt vedtak:

«Innledning

Norges Fiskarlag viser til høringsbrev fra Fiskeri- og kystdepartementet, nå Nærings- og kystdepartementet, datert 18. november 2013 om instruks om administrerende redere.

Fiskarlaget vil innledningsvis vise til at organisasjonen bl.a. uttalte følgende vedrørende administrerende redere i forbindelse med behandlingen av Sjømatmeldingen i 2013, jfr. Fiskarlagets uttalelse til Næringskomiteen av 12.4.2013;

«I meldingen redegjøres det for gjeldende hoveddrømmer for praksis og definisjon knyttet til administrerende redere. Norges Fiskarlag støtter derfor at det foretas et arbeid med å utforme nærmere retningslinjer om hvem som skal anses som administrerende redere, og at dette skjer i nær dialog med næringens organisasjoner. Fiskarlaget er enig i at dette vil bidra til større forutsigbarhet og gjøre reglene mer tilgjengelige for næringsaktørene. Krav til eierandel, begrensning av antall administrerende redere for hvert rederi og godkjenning av utdanning kan være relevant i slike retningslinjer. Det vil også være naturlig å vurdere om noen kriterier, for eksempel kravet om hovedaktivitet, bør endres i tråd med samfunnsutviklingen.»

Bakgrunn for instruksene

Deltakerloven § 4 stiller krav om ervervstillatelse for alle som vil drive ervervsmessig fiske med norsk fartøy. Et av kravene for ervervstillatelse er at aktiv(e) fisker(e) eier mer enn 50 % av fartøyet (aktivitetskravet), jf. deltakerloven § 6. Som aktive fiskere anses de som har drevet ervervsmessig fiske eller fangst i tre av siste fem år på eller med norsk fartøy, og fortsatt er knyttet til fiske- og fangststyrket, jf. deltakerloven § 6 første ledd. Utgangspunktet er at en må arbeide om bord på fiskefartøyet for å bli ansett som aktiv fisker, men det er også en åpning for at fiskebåtrekere kan oppfylle aktivitetskravet uten å arbeide om bord. Dette følger av lovens formulering "med norsk fartøy". Det er slike fiskebåtrekere som gjerne omtales som "administrerende redere", og som er tema for denne instruksene.

Hovedformål - merknader

Hovedformålet med instruksene er å foreta avklaringer av praksis for å skape mer entydige og forutsigbare kriterier for godkjenning av administrerende redere. Instruksene er ikke ment å gi noen uttømmende oversikt over praksis på området, og det vil fortsatt være rom for fiskeriforvaltningens skjønnsutøvelse i den enkelte sak. Dette innebærer blant annet at det ikke uten videre vil være

tilstrekkelig for godkjenning som administrerende reder at man oppfyller alle kriteriene i denne instruksen.

Norges Fiskarlag finner det positivt at Nærings- og fiskeridepartementet har utarbeidet et utkast til instruks knyttet til forståelse og nærmere definisjon av administrerende reder. Dette vil bidra til å klargjøre spørsmålene rundt administrerende redere og gjøre dette området mer forutsigbart for næringsaktørene. Fiskeri- og kystdepartementet har oppsummert de sentrale punktene i forslaget innledningsvis, og disse er som følger:

- Det stilles krav om at administrerende reder har en ledende stilling i rederiet, som daglig leder, disponent, styreleder eller tilsvarende. Det er en forutsetning at vedkommende rent faktisk utøver funksjoner som naturlig ligger til stillingen.
- Det stilles krav til eierandel i fiskefartøyet på 10 prosent.
- Det godtas kun én reder pr. rederi (selskap), men det vil være mulig med flere administrerende redere i et konsern dersom driften av fartøyene deles mellom flere selskaper. Flere fartøy pr. administrerende reder kan godtas.
- Det legges opp til en videreføring av kravet om at drift av fiskebåtrederi må være en hovedaktivitet for administrerende reder, men kravet skal praktiseres fleksibelt. For eksempel skal det ikke stilles krav om at fiskeriaktiviteten utgjør størstedelen av den totale virksomheten.
- Det skal kunne ses hen til relevant utdanning for administrerende reder ved søknad om dispensasjon fra kravet til tidligere aktivitet i deltakerloven § 6 tredje ledd.

Norges Fiskarlag mener at det er viktig å praktisere regelverket om administrerende reder slik at det faktisk bidrar til å sikre den fiskeripolitiske målsettingen om en fiskereid fiskeflåte. Fiskarlaget mener at utkastet til instruks klargjør mange elementer, men at det kan være behov for ytterligere utvidelser av definisjoner. Norges Fiskarlag er av den oppfatning at det kan være aktuelt å se nærmere på flere sentrale problemstillinger som har relevans for praktiseringen av administrerende redere, men vil avvente med dette inntil myndighetene får iverksatt en gjennomgang og fornyelse av deltakerloven, uten at hovedintensjonen om en fiskereid flåte rokkes ved, slik Landsmøtet 2013 vedtok i sak 5/13.

Norges Fiskarlag tilrår at personer som tilfredsstillt følgende krav må kunne betraktes som administrerende redere, og dermed oppfylle aktivitetskravet i deltakerloven:

- Vedkommende må ha nærhet til den daglige driften av fartøyet og utøvelsen av fisket.
- Vedkommende må inneha en ledende stilling i rederiet, herunder styreleder, daglig leder, økonomisjef, personalansvarlig og teknisk sjef.
- Vedkommende må ha minimum 10 prosent eierandel i fartøyet.
- Vedkommende må ha drift av fartøyet som en hovedaktivitet.

Norges Fiskarlag er enig med departementet i at kravet om at driften av fartøyet må være en hovedaktivitet skal praktiseres fleksibelt, slik at det ikke skal være et krav at fiskeriaktiviteten utgjør størstedelen av den totale virksomheten, men at den er en sentral del av virksomheten. Dette sikrer at en administrerende reder kan starte opp annen næring på siden av fiskerivirksomheten, for eksempel innenfor havbruk og offshore slik det er flere eksempler på.

Norges Fiskarlag mener at en person som er godkjent som administrerende reder for ett fartøy automatisk må godkjennes som administrerende reder for et annet fartøy. Dette vil være i samsvar med

dagens regel om at en fisker som arbeider om bord på et fiskefartøy, vil kunne bidra til å oppfylle aktivitetskravet til alle fartøy vedkommende har eierandel i. Fiskarlaget viser blant annet til at vi har enkelte eksempler på at flere rederier går sammen om å sikre lokalt eierskap til et fiskefartøy som kommer for salg, enten for å drive fartøyet videre, eller for å posisjonere seg for senere strukturering. For å gjennomføre slike investeringer vil det ofte være nødvendig at personer som er godkjent som administrerende redere for et fartøy, automatisk blir godkjent som administrerende reder for et annet fartøy. Norges Fiskarlag legger til grunn at kravet til eierandel på minst 10% vil gjelde. Norges Fiskarlag viser til at departementet ønsker å videreføre praksisen med å godkjenne relevant utdanning som tidligere aktivitet. En relevant utdanning for administrerende reder bør derfor etter departementets vurdering kunne godskrives for like mange år i forhold til kravet om tidligere aktivitet, som en relevant utdanning for arbeid om bord i fiskebåt. Norges Fiskarlag er enig i dette, og mener at det er nødvendig å legge en liberal praksis til grunn for hva som er relevant utdanning ved drift av fiskefartøyer.

Norges Fiskarlag vil avslutningsvis påpeke at det er vesentlige forskjeller i adgangen til å kunne bli godkjent som administrativ reder på et fartøy med konsesjon (havfiskeflåten) sammenholdt med et fartøy med deltakeradgang (kystflåten og konvensjonelle havfiskefartøy), der det er krav til at minst 50% av eierne må være manntallsført på blad B. Manntallsforskriftens §§ 5 og 6 setter begrensninger både til faktisk arbeidstid i rederiet og til inntekter både fra rederiet og fra annen virksomhet. Det settes bl.a. krav om at den «administrative rederen» må være aktiv om bord i fartøyet tidligere for å kunne bli gitt dispensasjon til å stå på blad B. Fiskarlaget er derfor av den oppfatning at det er behov for større grad av harmonisering knyttet til å tillate «administrerende reder» også i deler av flåten som er underlagt årlig deltakerregulering.»

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Skjærve

Jan Birger Jørgensen

Kopi til: Medlemslagene
Landsstyrets medlemmer
Fiskeridirektoratet